

IVOs tillsyn av Tyresö kommun

Larm om allvarliga brister på Björkbacken

IVO: Bristfällig vård i livets slutskede

Personalen på Björkbackens äldreboende saknar tillräckliga kunskaper i svenska språket och läkemedelshanteringen sker inte på ett patientsäkert sätt. Det konstaterar Ivo efter en granskning.

BOLLMORA

Efter ett fysiskt tillsynsbesök på Björkbackens äldreboende kunde Ivo den 24 februari konstatera flera allvarliga brister.

– Det är viktigt att poängtera att det inte är själva boendet som vi tillsynat, utan kommunen och hur de skapar förutsättningar att ge god vård och omsorg, säger Adam Alfredsson, presschef på Ivo.

Myndigheten konstaterar bland annat att personalen på boendet inte har tillräcklig kompetens för sina arbetsuppgifter. Många livsavgörande bedömningar av patienter görs av den personal som har den lägsta utbildningsnivån och per-

Kommunen bär ansvar för att bristerna åtgärdas.

sonalen som är närmast patienten har inte den kunskap som krävs för att kunna tolka patientens hälsotillstånd.

Detta är särskilt allvarligt på särskilda boenden för äldre, säbo, där många boende lider av livshotande sjukdomar.

Behärskar inte svenska

Enligt granskningen handlar en del av kompetensbristen om att vårdpersonalen inte behärskar det svenska språket i tillräcklig omfattning.

När Ivo varit i dialog med kommunens ledning framkommer det att de inte är medvetna om att det finns brister gällande vårdpersonalens kompetens och språkkunskaper.

Enligt dem är språkkompetensen hög och att nästan

alla medarbetare är utbildade undersköterskor samt har fått en grundutbildning i demskunskap. Och fler utbildningar planeras.

Riskerar vite

Lennart Pettersson, enhetschef på Ivo, har nu fattat ett beslut.

– Alla i Sverige ska kunna lita på att de får en god och säker vård genom hela livet. Att äldre personer i livets slutskede inte får den vård och behandling de har rätt till är allvarligt. Då kommunen har ansvaret för den medicinska vården inom säbo upp till sjuksköterskenivå, är det också kommunen som bär ansvar för att bristerna åtgärdas, säger Lennart Pettersson i ett pressmeddelande.

Tyresö kommun ska senast den 25 april redovisa till Ivo vilka åtgärder man avser vidta mot bristerna, samt hur och när effekten av dessa kommer att följas upp. Om detta inte görs riskerar kommunen vite.

Julia Wide

Björkbackens äldreboende är Tyresös enda kommunalt drivna särskilda boende för äldre. FOTO: SANDRA SAMPPALA

Kritik på samtliga granskade punkter

- **Personal som gör** medicinska bedömningar har inte tillräcklig kompetens för arbetsuppgiften och behärskar inte det svenska språket i tillräcklig omfattning.
- **Dokumentationen sker inte** enligt gällande regelverk. För ett flertal patienter saknas det till exempel helt

vårdplaner.

- **Det finns inte** en personalkontinuitet bland sjuksköterskor.
- **Läkemedelshanteringen sker inte** på ett patientsäkert sätt.
- **Vården i livets slutskede** sker inte enligt gällande regelverk. KÄLLA: IVO

Lennart Pettersson, enhetschef på Ivo.

FOTO: IVO

Beslut

IVO konstaterar följande brister:

- den personal som gör medicinska bedömningar har inte tillräcklig kompetens för arbetsuppgiften och behärskar inte det svenska språket i tillräcklig omfattning.
- dokumentationen sker inte enligt gällande regelverk och det saknas tillräcklig kontinuitet i personalgruppen som främjar en god vård.
- läkemedelshanteringen sker inte på ett patientsäkert sätt.
- vården i livets slutskede sker inte enligt gällande regelverk.

Den personal som gör medicinska bedömningar har inte tillräcklig kompetens för arbetsuppgiften och behärskar inte det svenska språket i tillräcklig omfattning

Sjuksköterskor

- Vid intervjun med representanter för kommunens sjuksköterskor framkom att vård- och omsorgspersonalens kompetens varierar, men att det skiljer sig mellan enheterna.
- Brister i vård- och omsorgspersonalens kompetens i svenska språket kan leda till missförstånd och oklarheter
- Sjuksköterskorna framförde att de under dagtid vardagar skulle vilja hinna besöka flera av patienterna för att bedöma hälsotillståndet.
- Sjuksköterskorna framförde att tillgången till läkare är bra på kommunens boende.

Den personal som gör medicinska bedömningar har inte tillräcklig kompetens för arbetsuppgiften och behärskar inte det svenska språket i tillräcklig omfattning

Patienter

- Flertalet av patienterna uppgav att de alltid får hjälp av vård- och omsorgspersonalen när de har behov av det. Det kan dock dröja innan vård- och omsorgspersonalen kommer.
- Det framkom en avvikande åsikt från en patient som anser att hen sällan får hjälp då behov uppstår.
- Patienterna ansåg att de oftast eller alltid får träffa en sjuksköterska då det finns behov.
- Patienterna uppgav även att de alltid eller oftast förstår vad vård- och omsorgspersonalen säger samt att vård- och omsorgspersonalen alltid eller oftast förstår dem.

Läkemedelshanteringen sker inte på ett patientsäkert sätt

Sjuksköterskor

- Sjuksköterskorna framförde att under en period var det flera sjuksköterskor som avslutat sin anställning och i samband med det skulle delegeringar förnyas.
- Sjuksköterskorna framförde att det saknades tid för att delegera vilket medförde att de sällan hade förutsättningar för att delegera enligt delegeringsföreskriften.
- Arbetsbelastningen ökar för både sjuksköterskor och vård-och omsorgspersonal när delegeringsförfarandet brister.
- Sjuksköterskorna anser dock att vård- och omsorgspersonal som fått delegering oftast utför dessa uppgifter på ett patientsäkert sätt och att de har möjlighet att ge stöd och handledning till de som fått delegering.
- Enligt sjuksköterskorna får samtliga patienter en läkemedelsgenomgång varje år.
- Sjuksköterskorna och läkaren hjälps åt att se till att det genomförs.

Läkemedelshanteringen sker inte på ett patientsäkert sätt

Patienter

- Ingen av patienterna har varit delaktig vid en läkemedelsgenomgång tillsammans med läkare. Däremot känner sig majoriteten av de intervjuade patienter trygga eller ganska trygga med att få rätt läkemedel vid rätt tillfälle.

Vården i livets slutskede sker inte enligt gällande regelverk.

Sjuksköterskor

- Enligt sjuksköterskorna har de ett arbetssätt där de skapar förutsättningar för att patient och anhörig ska förstå att vården har övergått till vård i livets slutskede.
- Alla patienter och anhöriga erbjuds brytpunktssamtal.
- Avseende palliativa läkemedel och injektioner så framförde sjuksköterskorna att läkare oftast ordinerar palliativa läkemedel i samband med att ett palliativt beslut fattas.
- Finns läkemedel ordinerat ringer sjuksköterskan inte läkaren om de själva kan bedöma att det finns indikation för att ge läkemedlet, men detta är sällan förekommande.

